

N:o 59.

Af Herr Henrik Bexelius: Angående ändring af 107 § i Kongl. Maj:ts förnyade Stadga om Skiftesverket i Riket af den 9 November 1866.

Att de klagomål som nära nog allmänt förekomma af en eller flera delägare i skifteslag, sedan förrättningsmannen förklarar skiftet afslutadt och aflemnat handlingarne, högst sällan äro grundade på goda skäl, måste den som närmare följt dessa ärenden till heder för Landtmäteri-korpsen medgifva, utan oftast anföras klagomålen af de delegare i skifteslaget som genom laga skifte skola frångå odlad och väl häfdad jord, för hvilken de, vid utbyte emot ouppodlad eller sämre häfdad jord, blifvit tillerkända hög odlingsersättning, väl vetande att de på detta sätt, genom att i ett eller flera år uppehålla skiftets fastställelse, kunna under tiden taga skördar af sin högt uppskattade jord samt sålunda, ofta utan hänsyn till de förluster, som härigenom i flera fall drabba skifteslaget, bereda sig dubbel ersättning för den häfd som visserligen vid uppskattningen förefanns, men som de härigenom i väsendtlig mån sjelfva gjort sig till godo.

Till förekommande häraf vågar jag hemställa, att Riksdagen beslutar hos Kongl. Maj:t föreslå, att § 107 i nu gällande Skiftes-stadga må erhålla följande lydelse:

Skiftesmännen och gode männen böra emellan delegarne söka bereda vänlig öfverenskommelse om tiden då det nya skiftet tillträdas skall, dock att dermed icke längre må dröjas, än ett år, sedan skiftet fastställt blifvit; men kan sådan öfverenskommelse icke träffas, skall tillträdet ske, så snart tiden till klander å skiftet, utan att sådant klander blifvit anmaldt, tilländalupit, eller skiftet, i händelse af klander, genom laga kraft egande Utslag blifvit fastställt, dock att hvar sin på åker växande gröda sjelf bergar, der ej annorledes åsämjes. Skulle dervid inträffa, att någon delegare icke erhåller så mycken åker till utsäde som å honom rätteligen belöpa bör, eller har under tiden, sedan värdering å

egorna egde rum, någon del af jorden råkat i vanhäfd eller på annat sätt undergått försämring, varde ersättning åt den, som härigenom lider förlust, särskildt bestämd.

Om remiss till Utskott anhålles.

Stockholm den 26 Januari 1871.

Henr. Bexelius.

N:o 60.

Af Herr Henrik Bexelius: Att utflyttningskostnader samt odlings- och häfde-ersättningar vid laga skiften skola af jordbruksfastighet med förmånsrätt framför inteckningar utgå.

Då, vid det laga skiften öfvergå byalag, det ofta förekommer att en skiftes-delegare afträder uppodlad och väl brukad jord i utbyte emot odlingsland, obrukad eller vanhäfdad jord, samt dervid tillerkännes den ersättning hvartill den obrukade eller vanhäfdade jordens iståndsättande i jemförligt skick med den förra uppskattas, synes det som den som sålunda frångår egor, hvilka han med arbete och kostnader iståndsatt, borde vara betryggad för att, vid hvilka förekommande fall som helst, utbekomma sin odlingsersättning; detta tyckes dock icke vara händelsen, emedan det hvarken i förmånsrättsordningen eller konkurslagen finnes härom någonting nämndt. Det ligger dock i öppen dag, att betalning för ett hemman tillfallna odlingar bör från detsamma med förmånsrätt framför inteckningar utgå; ty hemmanens försättande i det värde, de före skiftet innehade, äro af dessa betalningar betingade.

Att hemman åliggande bidrag i utflyttningskostnader efter verkställt laga skifte äfven böra med samma förmånsrätt utgå, synes lika påtagligt.

Jag vågar således vördsammast föreslå,

att Riksdagen för sin del beslutar, det de i gällande Skiftes-stadgas §§ 97 och 100 omförmälda utflyttningskostnader samt odlings- och häfde-ersättningar skola af jordbruksfastighet med förmånsrätt framför inteckningar utgå.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 26 Januari 1871.

Henr. Bexelius.